

Kočovní knihovníci

Petra Mikulecká

Bylo nebylo, za sedmero horami a sedmero řekami stála jedna knihovna. I tak by mohl začínat článek o výjezdních poradách profesionálních knihovníků Královéhradecka, Jičína, Trutnova a Náchoda. Celkem jsem od počátku letošního roku měla možnost navštívit čtyři knihovny - Městskou knihovnu ve Smičicích, Městskou knihovnu v Hořicích, Městskou knihovnu ve Svobodě nad Úpou a v neposlední řadě Městskou knihovnu Egona Hostovského v Hronově. Všechny čtyři knihovny měly co ukázat, ať už se jednalo o fond, bohatý život v knihovně či o částečnou nebo celkovou rekonstrukci.

Jako první jsme v únoru navštívili Městskou knihovnu ve Smičicích, která se v roce 2004 přestěhovala z pronajatých prostor do sousedství kaple Zjevení Páně. A na první pohled bylo zřejmé, že dobře udělala. Přivítaly nás krásné světlé prostory s veselým barevným oddělením pro děti. Ale vzhledem k tomu, že jsme nepřišli číst knížky, ale pracovat, jsme se po exkurzi přesunuli do kulturního domu Dvorana, kde začala porada vedená ředitelkou Knihovny města Hradce Králové Mgr. Lenkou Antošovou. Probíraly se změny ve statistice, které vyžadují zvýšenou pozornost. Mezi hlavní změny patří například nově pojatá evidence uživatelů knihovny - sledování budou i virtuální návštěvníci a elektronické služby se staly nově vykazovanou oblastí služeb (všechny služby, které lze využít on-line). Na všechny změny je možné se informovat na webové adrese <http://knihovnam.nkp.cz>. Také byla řeč o akcích pro knihovníky i veřejnost, které připravovaly knihovny Královéhradeckého kraje. Téměř všechny se zapojily do celonárodní ankety Kniha mého srdce a do soutěže o nejlepší webovou stránku Web sem, web tam. Připravován byl také knižní bazar, pitva knihy pro dětské čtenáře, autobusová exkurze do Malých Svatoňovic, různé besedy, výstavy a mnoho dalšího. Zajímavé také bylo seznámení s knihovnou z jiného kraje - s karvinskou virtuální knihovnou, jež se rozhodla poskytnout své služby i v tomto rozměru a zatím se jí celkem daří. Ke všem probíraným tématům dostali účastníci porady podrobně vypracované materiály. Knihovna města Hradce Králové organizuje porady profesionálních knihovníků pravidelně každé dva měsíce.

Naše další kroky směřovaly do města kamenné krásy - do Hořic. Městská knihovna v Hořicích se kromě rekonstrukce půjčovny a rozšíření prostor může pochlubit i novou přednáškovou místností postavenou ve dvoře, v níž také probíhala porada knihovníků. Poradu v Hořicích vedla ředitelka jičínské Knihovny Václava Čtvrťka Mgr. Jana Benešová. Hlavními body programu byla úsporná opatření, která se dotknou knihoven především během příštího roku, a Týden knihoven v jednotlivých knihovnách Jičína, během nichž probíhalo ve všech knihovnách mnoho různých akcí. Většina umožnila svým novým čtenářům registraci zdarma, pořádaly burzu knih, kde za symbolické ceny prodávaly vyřazené knihy a časopisy z fondu, nebo pořádaly besedy a výstavy. V Kopidlně dokonce udělili jedno čestné občanství in memoriam sochaři a pedagogovi Jindřichu Severovi, rodákovi z Kopidlna.

Velice zajímavou prezentaci o tom, jak dětem přiblížit časopisy, měla Lenka Dědečková z Knihovny Václava Čtvrťka. Dala nám na výběr několik časopisů, z nichž jsme si každý měli vybrat dva, které neznáme. Po zběžném prostudování jsme na papír zaznamenali název časopisu, pro jakou věkovou skupinu je určen, hlavní témata, rubriky a jeho grafické zpracování. Poté ve skupinách propukla diskuze o tom, který z vybraných časopisů nejlépe splňuje svůj účel, což u některých vyvolalo bouřlivou debatu. Nakonec byl vybrán jeden "nejlepší" časopis, který se představil ostatním. Paní Dědečková touto názornou ukázkou dokázala jednoduše vysvětlit, jak nejlépe děti zábavným způsobem poučit a ještě pobavit i nás na poradě.

První sníh letošního roku nás přivítal v říjnu ve Svobodě nad Úpou, kde v den porady hustě sněžilo. V knihovně u čaje bylo příjemně teplo a i ředitelka trutnovské knihovny Mgr. Jaroslava Maršíková vedla poradu v uvolněnějším duchu, ačkoli téma příliš veselé nebylo. Probírala se finanční krize a její důsledky

pro knihovny. Například Žacléř už nyní hlásí stop stav na koupi knih, a to se má krize plně projevit až během příštího roku. Debata se rozpoutala také na téma kompaktní regály, které se v knihovně ve Rtyni a v Úpici perfektně osvědčily. Jsou skladné a dá se s nimi lehce manipulovat. Na závěr porady nás čekala exkurze krásnou novou knihovnou. O otevření knihovny jsme podrobně informovali v minulém čísle zpravodaje.

Městská knihovna Egona Hostovského v Hronově byla poslední knihovnou, kterou jsem zatím navštívila. Poradu odstartovala ředitelka hronovské knihovny paní Jaroslava Vítová. Mluvila o rozvíjející se spolupráci Hronova s polskou knihovnou v Kudowě Zdróji v rámci projektu U nás - spolupráce knihoven měst Hronov a Kudowa Zdrój. Projekt se skládá ze dvou částí. Z tzv. tvrdé (investiční) a měkké. Investiční část se týkala rekonstrukce knihoven na obou stranách hranice, která byla dokončena v letošním roce. Druhá část se týká celkem 42 setkání dětí a pracovníků knihoven z obou zúčastněných měst. Do dnešního dne se uskutečnila například návštěva knihovny v Pellyho domech v Polici nad Metují, vánoční setkání knihovníků v Kudowě Zdróji nebo exkurze do Muzea výroby papíru ve městě Duszniky Zdrój. O projektu a otevření rekonstruované hronovské knihovny se dočtete v samostatném článku.

Poté slovo převzala metodička náchodské knihovny a předsedkyně regionálního výboru SKIP paní Věra Škraňková, která se zmínila o potřebě vzdělávání malých profesních knihoven a o potřebě zapojovat je do knihovnických konferencí. Také se otevřelo téma lepší spolupráce mezi většími a menšími knihovnami. Knihovna v Novém Městě nad Metují má málo financí na časopisy, a proto by rádi měli možnost zapůjčení periodik ze Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. To bohužel není možné z toho důvodu, že SVK půjčuje periodika zásadně pouze prezenčně, aby je měla neustále k dispozici pro své čtenáře. Problém menších knihoven se dá řešit jedině pomocí kopií, což nestačí. Dalším aktuálním tématem byla soutěž Knihovna roku. V soutěži je jedním z hodnotících kritérií také dodržování standardů, jejichž aktualizace se nyní připravuje. Nyní se bude vyhodnocovat jejich pětiletá existence a nově by se měly standardy posunout blíže k praxi. Do konce roku také proběhne průzkum webových stránek knihoven, zda obsahují všechny náležitosti činnosti knihoven.

Poslední výjezdní poradou, která nás čekala, byla porada okresu Rychnov nad Kněžnou, která se tentokrát konala v Dobrušce. Bohužel zde jsme museli z pracovních důvodů svoji účast omluvit.

Výjezdní zasedání byla pro mě nejenom příjemným vybočením z každodenního života a seznámením se s novými lidmi, ale také jsem si uvědomila, jak nesnadnou úlohu mají menší knihovny ve svých městech a obcích. Musí si uhájit svoje postavení a mnohokrát musí bojovat i o to, co jim právem patří. Za to, že toto všechno dokáží, mají můj obdiv.